

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛІТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

PROVINCIAL LIBRARY

The Provincial Library City

Address: Cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

UKRAINIAN LABOR NEWS

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Address: Cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

РІК VI

Ч. 55.

ВІТНОПОК, 27. МАЯ 1924.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, MAY 27th, 1924.

№ 55.

VOL. VI

Комуністи в Рурщині примушують купців видавати зі своїх крамниць поживу для безробітних

БІЛЬШЕ ЯК 1,200,000 РОБІТНИКІВ І ТХ РОДИН ДІСТАЮТЬ ЗАПОМОГУ.

КОМУНІСТИ В ШТОПЕНБЕРГУ ВИСАДИЛИ ДИНАМИТОМ ПОЛІЦІЙНУ СТАЦІЮ.

Многі вуглевих копалин, включно з групою Мелера в Бір, зістали затоплені водою.

БЕРЛІН, 26. мая. — Комуністи в Рурщині примушують купців видавати на кредит поживу зі своїх крамниць під загрозою, що в разі відмови склепи будуть сплюндровані.

В подібний спосіб комуністи примушують міські ради в окупованій території видавати запомогу і комунальні обідні та викликають заворушення там, де міські влади відмовляються це робити.

Більше як 1,200,000 робітників і їх родин годуються денником \$200,000 на день.

Льокав, який коштував до тепер \$50,000,000, загрожують тепер банкрутством Рурщині в найближчі часи, як що переговори в справі полагодження льокавту не увінчаються негайно успіхом.

Як подають донесення з різних міст в окупованій території, жінки даліє накликають своїх чоловіків до насильства і саботажу.

Многі майнів, включаючи групу Мелера в Бір, зістали затоплені.

БЕРЛІН, 27. мая. — Комуністи в Рурщині висадили вчора динамитом поліційну стацію в Штоппенбергу і кидали потім ручні гранати, щоби цілковито знищили будинок.

Командант в Гайдбаху, пообовичає далішого насильства, повідомив комуністів, що доволка військових касарень встановлено неутралною полосу. Як би підчас можливих заворушень переступив хто цю лінію, його чекає негайно смерть.

НІМЕЦЬКІ НАЦІОНАЛІСТИ ПРОПОНУЮТЬ ФОН БІЛЬОВА НА КАНЦЛЄРА.

Правительственні партії відкинули кандидатури князя Більова і адмірала Тіріца.

БЕРЛІН, 24. мая. — Підчас переговорів, які відновило вчора між правительственними коаліційними партіями і націоналістичною партією, щоби сформувати спільно нове правительство, націоналісти виставили як свого кандидата на канцлера князя фон Більова, бувшого канцлера за часів правління Вільгельма II.

Попередно правительственні партії відкинули були запропоновану ними кандидатуру адмірала фон Тіріца на канцлера.

Виглядає, що правительственні партії є так само холодні до кандидатури Більова, як і були до кандидатури Тіріца.

Вчора по полудни переговори розбилися без дефінітивного результату. Вони мають бути відновлені сьогодні.

ЕРРІО БУДЕ ПРЕМІЄРОМ ФРАНЦІЇ, А ПЕНЛЄВЕ ПРЕЗИДЕНТОМ ПАРЛЯМЕНТУ.

Радикальна і соціалістична преса рішучо домагається, щоби президент Мілеран зрезигнував.

ПАРИЖ, 24. мая. — Тут оповіщено, що бувший премієр і лідер републіканських соціалістів Павло Пенлєве прийняв кандидатуру на президента парламенту і тим самим відтинувся від перегонів о премієрство.

Натомість Едвард Ерріо, доволігній посадині Ліону і лідер радикальних соціалістів, прийме поручення сформувати новий кабінет, як що таке поручення буде йому предложене. Це зробить він однак з тим розумінням, що програма лівого більоку буде виконача.

Сподіються, що крім премієрства Ерріо обіймає також уряд міністра заграничних справ.

Кажуть, що бувший премієр Бріан заявив, що він бажає даліє продовжати свій відпочинок і не вступити до нового правительства.

ПАРИЖ, 23. мая. — Майже вся увага радикальної і соціалістичної преси звернена тепер на президента Мілерана. Ця преса настоюєчо домагається, щоби Мілеран зрезигнував з уряду президента републики.

М. Ренодель, один з признаних провідників нової парламентарної більшої, відновив свої острі напади на Мілерана. Він заявив, що соціалісти згодяться попірати нове правительство лише під умовою, що Мілеран зрезигнує.

ПОВСТАННЯ В АЛЬБАЊІ.

БІЛГОРОД, Югославія, 22-го мая. — Газета "Подітка" повідомляє, що в північній Альбаї вибухло повстання.

Повстанці захопили Скутарі і кілька інших міст.

На українських і білоруських землях під Польщею вибухло оружане повстання проти польських панів.

НА ОБНЯТИХ ПОВСТАННЯМ ТЕРИТОРІЯХ ПРОГОЛОШЕНО ВОЄННИЙ СТАН.

Польське правительство завело строгую цензуру і заборонило писати про повстання.

ЛАНЦІГ, 21. мая. — З Варшави і інших польських міст доносять, що в українських і білоруських провінціях, окупованих Польщею, розпочалося оружане повстання проти польського правління.

Згадані території є обняті полемим повстанням. Деякі гасла характеризують його як революцію.

Польське правительство видало всі можливі зарядження, щоби повстання здавити. Передовсім воно видало розпорядок, щоби до обнятих повстанням провінцій вислати негайно військо.

В згаданих провінціях польське правительство проголошило воєнний стан. Воно завело також строгую цензуру преси. Газетам заборонено подавати вісті про повстання.

До великих боїв між повстанцями і польським військом

пришло в Бельську і в деяких містах Польщі. До більшої битви прийшло також в околиці Несвіжу, де повстанці убили кількох польських жандармів і одного учителя, а 20 осіб було тяжко ранилих.

В місті Заболотові прийшло також до грізних і кровавих заворушень. Тамешні і до околиці України улаштували були в Заболотові масове віче для заперотестування проти польської неволі. Коли на місце прибув сильний відділ польської жандармерії, щоби силою розгнати віче, між Українцями і польськими жандармами прийшло до кровавої боротьби, в якій багато осіб убито і ранило.

Польська преса підчеркує грізне положення на землях заселених Українцями.

Грізне положення на окупованих українських і білорусь-

ких землях викликало в урядових і політичних кругах Польщі велике занепокоєння. Польське правительство старається пояснити оружане повстання українського і білоруського населення антипольською агітацією большевиків. Польські влади вельють теперішні повстання з недавнього ноту радянського правительства до Польщі, в якій протестовано проти гноблення українського і білоруського населення під загрозою уневажнення Рижського договору.

"Ехо Варшавське" повідомляє, що в громаді Ставіска на Волині вибухло масові заворушення проти стягання маєткового податку. Селяни виступили чинно проти скарбових влад. Поліція арештувала цілі маси і привела їх на судову розправу, але селяни рішили відбити своїх силю і товпи уоружених в крісі пішли походом на місто Кольно. Тут прийшло до справжніх боїв між ними а поліцією, наслідком чого є велике число вбитих і ранилих.

РУМУНІЯ ПРИГОТОВЛЯЄТЬСЯ ДО ВІЙНИ.

Франція і Чехословаччина висилають поспішно воєнні матеріали до Польщі і Румунії.

ВІДЕНЬ, 22. мая. — Угорська преса подає точні відомости про воєнні приготування в Румунії.

Ціла Бесарабія переповнена румунським військом.

В мобілізаційнім приказі, оголошеном в румунській і угорській мовах, закликається всім мушци до 42 років життя, щоби вони, на випадок попки, протігом 24 годин ставилися у свій оружній команді.

Вісті з Румунії подають також, що загальне економічне

положення краю з кожним днем погіршається, а безробіття зростає.

ПРАГА, 23. мая. — Орган чеських комуністів "Руде Право" доносить, що Франція і Чехословаччина висилають поспішно воєнні матеріали до Польщі і Румунії.

Газета пояснює цей поступ напруженні відносинами між Румунією і Польщею з одної сторони а Радянським Союзом з другої сторони, як також скорою зміною правительства у Франції.

ГОМ БЕНК І МІНІСТЕР ПРАЦІ МОРДОК.

ОТТАВА, 23. мая. — Парламент ухвалив вчора внесок консервативного посла Портера, щоби передати комісії привілеїв і виборів справу відтягнення міністром праці Мордоком свого депозиту з Гом Бенку уперед самим його збанкрутуванням. Комісія має розслідути справу і здати перед парламентом звіт зі своїх розслідань.

Підчас дебати над внеском Портера виявилось з кореспонденції між міністром Мордоком і ліквідатором Гом Бенку-у Кларксоном, що Мордоку звернув \$1,050 з відтягнених з банку \$4,050 і є готовий повернути решту. Кореспонденцію відчитав сам Мордоку.

Згаданий депозит відтягнув міністер праці перед самим замкненням Гом Бенку-у, доставши інформацію про катастрофічний стан банку на засіданню ради міністрів. Таким робом він використав інформацію, доступну лише для членів правительства, для своєї особистої користи. Через це справа й опинилася в парламенті.

АМБАСАДОР АМЕРИКИ ДО ЯПОНІЇ ЗРЕЗИГНУВАВ.

ВАШІНГТОН, 20. мая. — Сирус Е. Вудс, американський амбасадор в Японії, вручив свою зрезигнацію президентові Куліджові і попросив його о звільнення від обовязків в Токіо так скоро, як лише президент знайдє когось на його місце.

13 СТЕПЕНЬ МОРОЗУ В САСКАТУНІ.

САСКАТУН, Саск., 24. мая. — Протягом ночі з четверга на п'ятницю зареєстровано тут на університеті 13 степенів морозу, який не пошкодить однак поважно засівам.

Промова Зіновєва на XIII конгресі Рос. Ком. Партії.

С.Р.С.Р. ГОТОВИЯ ЗАПЛАТИТИ ЧАСТИНУ ДОВГІВ, ЯК ДІСТАНЕ ПІВБІЛІОНОВУ ПОЗИЧКУ.

Голова Виконкому Комінтерна каже, що лише в Радянським Союзі розв'язано національні питання.

МОСКВА, 26. мая. — На XIII конгресі Російської Комуністичної Партії, що розпочався тут минулої п'ятниці, виголосив вчора голова Виконкому Комінтерна Зіновєв чотиригодинну промову, в якій дав вичерпуючий огляд внутрішнього становища Радянського Союзу і міжнародного положення.

Він говорив про англо-радянські переговори, про приватну торгівлю, нову економічну політику, заплату міжнародних довгів, уділовання чужинням концесій і чисельну зміну Комуністичної Партії.

Зіновєв заявив, що під певними умовами Радянський Союз є готовий заплатити частину своїх міжнародних довгів, однак під умовою, що дістане позичку в сумі пів біліона рублів на 6 процент.

Обговорюючи становище Радянського Союзу відносно концесій, Зіновєв сказав, що поде концесій повинно бути дуже зужене і що про уділення нафтових концесій в Баку і Грозній не може бути й мови.

Говорячи про приватну тор-

говлю і нову економічну політику, Зіновєв признав, що приватний капітал контролює 64 проц. торгівлі, а держава і кооперативні організації контролюють лише 36 проц.

"Нашою ціллю є перемінити ці числа", додав він.

Зіновєв говорив обширно про досягнення Радянського Союзу в своїх внутрішніх справах і спеціально підчеркнув розв'язку національного питання. Між іншим він сказав:

"Ми з гордістю можемо сказати, що такі справи, як вірменське питання, розв'язка якого морочила світ через цілі генерации, зістали розв'язані Радянською Росією; те саме треба сказати про Грузію і Україну".

Він перейшов зрїст і будучу політику Комуністичної Партії і заявив, що партія зробила великий крок вперед в промоційноі дорогі для всесвітнього комунізму.

Помимо внутрішніх ріжниць, партія протігом минулого року стала багато сильнішою, однак комуністи не вдоволяться, поки партія не буде мати мільон членів, з котрих 900,000 повинні бути робітниками.

ХОЧУТЬ ПЕРЕВЕЗТИ ТІЛЛО МАРКСА ДО СРСР.

ЛОНДОН, 26. мая. — Газета "Дейлі Експрес" заявляє, що радянська делегация на англо-радянській конференції звернулася до британського правительства о дозвіл на перевезення до Москви тіла Карла Маркса, похованого на цвинтарі одного з лондонських передмість.

Панує увірення, що правительство відповість, що Росіяни мусять дістати дозвіл від своїх Маркса. Внук Маркса має бути французьким роаялом і антибольшевиком.

МІСТО СІМБІРСК НАЗВАНО УЛЯНОВСЬК.

МОСКВА, 24. мая. — Радянське правительство переіменувало назву міста Сімбірск на Ульяновск в честь помершого голови Раднаркому С.Р.С.Р. Леніна. Сімбірск був родинним містом Володимира Ілліча. Назву міста переіменовано на Ульяновск тому, що дісне імя Леніна було Ульянов.

В ЖИТОМИРІ ЗАСУДЖЕНО 17 БАНДИТІВ.

КИІВ, 22. мая. — В Житомирі засуджено на смерть за бандізм 17 осіб, серед них дві жінки. Інші дістали по 10 літ в'язниці. Засуджена банда тероризувала Київщину через два роки.

КРОВАВІ РОБІТНИЧІ ЗАВОРУШЕННЯ В ГРЕЦІЇ.

АТЕНИ, 22. мая. — В наслідок лихого економічного положення в Греції, в багатьох галузях індустрії застановлено працю. Десятки тисяч робітників опинилися без роботи. Безробіття з кожним днем зростає.

В Солуні замкнено тютюнові заводи, що довело до грізних заворушень. Між поліцією і 30,000 робітників прийшло до кровавої боротьби, в якій ранило 10 осіб, а кількадесять осіб ранило легко. Для привєрення спокою власти ужили військо.

ЧАРЛІ ЧАПЛІН І МЕРІ ПИКФОРД ІДУТЬ ДО МОСКВИ.

ЛОНДОН, 24. мая. — Мері Пикфорд і Доугес Фейрбенкс вийдуть в ділні до Москви, а Чарлі Чаплін поїде туда троха пізніше. Таку відомість отримала газета "Дейлі Експрес" з Москви.

Мері Пикфорд і Чарлоу Чаплінові запропонують взяти участь в радянських фільмах і в Москві висловлюють надію, що вони на це згодяться.

Одна ньюорська газета доносить, що в Москві помер 22 мая Віктор Ногін, один з визначних радянських діячів і голова технічного синдикату С.Р.С.Р.